

A young child with light hair, wearing a blue polo shirt, is laughing heartily against a dark wooden wall. The child is holding several wooden blocks in their hands. The background is a rustic wooden wall with vertical planks. In the top left and bottom left corners, there are decorative elements consisting of colorful circles (green, yellow, orange, red) and a small green plant with leaves.

Kindcentra goed voor kinderen

Enorme kwaliteitsslag mogelijk

A decorative graphic consisting of a cluster of colorful circles in shades of green, yellow, orange, and red, with a prominent red circle in the center.

Kindcentra 2020

Oktober 2017

Versterk de samenwerking!

Lokale beleidsmakers: bevorder in onze gemeente de (verdere) versterking van de samenwerking tussen kinderopvang, primair onderwijs, zorg en welzijn, zodat kindcentra¹ optimaal kunnen werken aan de brede ontwikkeling van kinderen.

Betrokkenen bij Kindcentra 2020 (zie kader Brede maatschappelijke beweging) roepen hiertoe op met als doel²:

- Alle kinderen gelijke kansen te bieden om al hun talenten in de volle breedte te ontwikkelen;
- Voorzieningen te creëren (of te versterken) voor kinderen van nul tot en met twaalf jaar, zodat kinderen zich in een doorgaande lijn kunnen ontwikkelen bij één team van medewerkers dat vanuit één visie werkt. Hierdoor zijn er geen overgangen tussen onderwijs en kinderopvang die de ontwikkeling van kinderen kunnen hinderen (doorgaande ontwikkelingslijnen);
- Pedagogisch-didactische programma's (binnen- en buitenschools) te realiseren die aansluiten bij de individuele en meervoudige talenten van kinderen;
- Voorzieningen voor alle kinderen te stimuleren - met kindnabije zorg - zodat ieder kind al vroeg gezien en gekend wordt en er tijdig zorg kan worden geboden;
- Sluitende dagarrangementen te bevorderen die de arbeidsparticipatie van ouders faciliteren.

Om deze ambities te realiseren pleit Kindcentra 2020 bij de Rijksoverheid voor:

- Een recht op (voor iedereen betaalbare) toegang tot kinderopvang van 16 uur per week voor alle 0-4-jarige kinderen;
- Een recht op (voor iedereen betaalbare) toegang tot buitenschoolse opvang van 10 uur per week voor alle 4- tot en met 12-jarigen;
- Het realiseren van de wettelijke mogelijkheid om vanuit één organisatie (een kindcentrum) zowel kinderopvang als primair onderwijs aan te kunnen bieden, om zo organisatorische en formele belemmeringen voor een integrale aanpak weg te nemen.

1) Kindcentra zijn voorzieningen voor kinderen van nul tot en met twaalf jaar waar volgens één pedagogische en educatieve visie gewerkt wordt en waar kinderen in staat worden gesteld om hun talenten optimaal te ontwikkelen. Doorlopende ontwikkelingslijnen, dagarrangementen en kindnabije zorg zijn inherent aan deze voorziening.

2) Op www.kindcentra2020.nl vindt u een kort overzicht van bronnen die dit pleidooi onderbouwen.

“De samenwerking tussen school en opvang is hier heel close. Dat betekent dat kinderen ook buiten de onderwijstijd hun rekentaak in kunnen plannen, of omgekeerd onder schooltijd pianoles krijgen of sportoefeningen doen.”

Moeder Esther

De gemeente heeft een eigen rol

Gemeenten kunnen een eigen rol vervullen bij de verdere versterking van de samenwerking, naast de rol die de Rijksoverheid inneemt. Om die reden roepen wij een ieder die betrokken is bij de lokale politiek op de stimulering van kindcentra mee te nemen in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2018 en het thema daarna expliciet in het collegeakkoord op te nemen. Gemeenten hebben diverse mogelijkheden om hun rol in de versterking van de samenwerking tussen kinderopvang, primair onderwijs, zorg, welzijn, sport, cultuur en burgerschapsontwikkeling te vervullen.

Welke rollen kunnen gemeenten vervullen?

Visie

Daar waar de samenwerking tussen onderwijs, kinderopvang, zorg en andere partijen al ver gevorderd is blijkt een gezamenlijke visie van gemeenten en betrokkenen uit het veld een belangrijke verbindende en sturende schakel te zijn. De gemeente kan het initiatief nemen om tot een gezamenlijke visie te komen en het proces faciliteren.

Regierol

De gemeente kan samenwerking in de praktijk bevorderen door organisaties met elkaar in gesprek te brengen en het belang van samenwerking voor de ontwikkeling van kinderen te benadrukken. De gemeente kan dit gesprek initiëren, regisseren, faciliteren en stimuleren. De Taskforce samenwerking onderwijs en kinderopvang benadrukt in het rapport *Tijd om door te pakken* (2017) het belang van de regierol van de gemeente en adviseert hierbij de Lokale Educatieve Agenda in te zetten.

Huisvesting

Op het terrein van de huisvesting van kindcentra kan de gemeente baanbrekend werk verrichten. Kindcentra kunnen tot stand komen in bestaande gebouwen en in nieuwbouw. Het bevordert de totstandkoming van kindcentra als de gemeente onderwijshuisvesting beziet in combinatie met de huisvesting van kinderopvang en beide werksoorten in het integraal huisvestingplan opneemt. Een uitwerking van de faciliterende rol van gemeenten rondom huisvesting van kindcentra is te vinden in de publicatie *Huisvestingsvraagstukken Kindcentra 2020*.

Toegangsrecht

Betaalbare toegang tot pedagogische voorzieningen (zowel binnen kindcentra als in 'stand-alone' kinderopvang) is van belang voor een optimale ontwikkeling van kinderen. Een belangrijk deel van de (financiering zal via de kinderopvangtoeslag lopen. Gemeenten kunnen eigen financiële) voorzieningen treffen voor groepen kinderen die buiten de Wet kinderopvang vallen³. Het belang van een recht op toegang voor kinderen van nul tot vier jaar is onderbouwd in het SER-advies *Gelijk goed van start* (2016).

De motivatie voor een toegangsrecht voor kinderen van vier tot dertien jaar is te vinden op de site van *Kindcentra 2020*. De inzet die gemeenten nu plegen in projecten als verlengde schooldag, peuterscholen, zomerschool en brede school activiteiten kunnen hierin samen komen en zelfs geïntensiveerd worden.

Zorgvuldig proces

Kindcentra komen tot stand door vrijwillige samenwerking tussen primair onderwijs en kinderopvang. Het is van belang dat de totstandkoming van kindcentra in een gemeente op een evenwichtige en zorgvuldige wijze geschiedt met oog voor de belangen en behoeften van alle betrokkenen. Het is goed als de gemeente een visie ontwikkelt op haar eigen rol bij de borging van deze zorgvuldige procesgang.

3) Er zijn afspraken gemaakt tussen Rijk en gemeenten over peuters in: *Een aanbod voor alle peuters* (2016). Een aanbod voor kinderen van nul tot twee jaar wier ouders niet onder de Wet kinderopvang vallen, is daarmee nog niet gedekt, evenmin een aanbod voor kinderen van vier tot en met twaalf jaar.

Preventie

Kinderen en gezinnen worden binnen kindcentra al vroeg gezien en gekend. Door de geïntegreerde samenwerking vanaf jonge leeftijd (vanaf nul jaar) kunnen eventuele ontwikkelingsproblemen of opvoedingsknelpunten tijdig worden gesignaleerd en voorzien van de juiste hulp of begeleiding, waardoor er een accentverschuiving optreedt van curatief naar preventief beleid⁴.

“Ik denk dat kinderen erbij winnen als ze langs één lijn door kunnen groeien van baby, kleuter, naar uiteindelijk tiener”

Moeder Esmiralda

Innovatie

Gemeenten kunnen innovatie creëren in kind nabije zorg door capaciteit van jeugdhulp in reguliere voorzieningen in te zetten en interprofessionele samenwerking te organiseren. De gemeente kan hiervoor de beschikingsvrije ruimte voor de inzet van jeugdhulp op de werkvloer binnen kindcentra inzetten en zo vroegtijdig problemen signaleren en voorkomen⁵.

Faciliteren

Laat kindcentra zo min mogelijk belast worden met uitvoeringsregels en bureaucratie, zodat zij zich kunnen concentreren op hun taak: de ontwikkeling van kinderen.

4) Het blad *IMPACT* nr. 5 *Een PACT met de gemeente* geeft een palet aan goede voorbeelden van gemeenten die hun taak op gebied van jeugdbeleid, preventie en vroegsignalering verbinden met de ontwikkeling richting kindcentra.

5) Voorbeelden zijn onder meer te vinden in de gemeenten Almere, Leeuwarden en Hoorn.

Brede maatschappelijke beweging

Het pleidooi voor de ontwikkeling richting kindcentra wordt gedragen door een brede maatschappelijke beweging. Kindcentra 2020 bestaat uit vier kopgroepen van bestuurders uit de kinderopvang, het primair onderwijs, de jeugdhulp en wethouders.

Het Platform Kindcentra maakt eveneens deel uit van deze beweging en bestaat uit volgende organisaties:

- Werknemersorganisaties (FNV, AOB, CNV onderwijs, AVS, VCP);
- Ouderorganisaties (BOinK, Voor Werkende Ouders, Ouders en Onderwijs, Stichting Actief Ouderschap);
- Werkgeversorganisaties (Jeugdzorg Nederland, ActiZ Jeugd, GGD/GHOR, BMK);
- Organisaties die belang hechten aan kindcentra: Women Inc., Landelijk Kennisinstituut voor Cultuureducatie en Amateurkunst, Méér Muziek in de klas, Bernard van Leer Foundation, Het Kinderopvangfonds, Kennisinstituut Ruimte OK, M&O Groep, NOC*NSF en vereniging IKOOK.

De vijf brancheorganisaties: Branchevereniging Maatschappelijke Kinderopvang, Brancheorganisatie Kinderopvang, PO-Raad, Sociaal Werk Nederland en VNG, spraken zich in maart 2017 in een gezamenlijk statement uit voor een ontwikkelrecht van 16 uur per week voor alle kinderen tot zij naar de basisschool gaan en voor rijke dagarrangementen met op termijn een recht op toegang tot buitenschoolse opvang. Zij pleiten er voor het (wettelijk) mogelijk te maken dat onderwijs- en kinderopvanginstellingen intensief samenwerken of in één organisatie kunnen opgaan. De inrichting van dergelijke voorzieningen is afhankelijk van lokaal maatwerk en de behoeften in buurt of dorp.

Kindcentra 2020
ONTWIKKEL DE TOEKOMST

In gesprek

Graag gaan we met u in gesprek over Kindcentra 2020 en over de kansen in uw en onze gemeente.

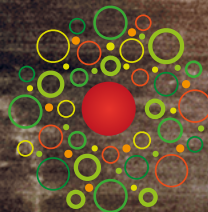
We hopen dat u kindcentra in het beleid vóór, in aanloop naar én na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018 een prominente plek zult geven.

Meer weten over Kindcentra 2020: www.kindcentra2020.nl.

Meer informatie over kindcentra is ook te vinden op: www.vng.nl.

Kindcentra 2020 is mede mogelijk gemaakt dankzij de financiële ondersteuning van Het Kinderopvangfonds.

Oktober 2017

Kindcentra 2020

ONTWIKKEL DE TOEKOMST